

Jak stworzyć dobrą opowieść?

1. Na początek – SPRAW BY MNIE TO OBCHODZIŁO (Andrew Stanton, scenarzysta i reżyser, Pixar)

Kiedy odbiorcy dostają opowieść, przyswajają ją o wiele łatwiej niż suche fakty czy dane liczbowe. Są w stanie w jakiś sposób się do niej odnieść i z nią zidentyfikować. A kiedy angażują w ten proces swoją osobistą historię, to mamy pewność, że zapamiętają nasz komunikat. (Agata Górka, Stacja Komunikacja)

>>> Zanim stworzysz opowieść pomyśl co chcesz dzięki niej osiągnąć

- chcesz czegoś swoich słuchaczy nauczyć ?
- rozbawić?
- ostrzec?
- zapoznać ze sobą samym i tym co robisz?

>>> Podstawowa fabuła: twój bohater/ka musi

- mieć cel, który jest dla niego ważny (i zrozumiały dla Twoich słuchaczy – tylko wtedy się zaangażują)
- mieć trudności do pokonania zanim ten cel osiągnie (utrzymasz zainteresowanie Twoich słuchaczy)

2. Tematy opowieści, czyli iskry opowieści, od których zaczyna się budować historię .

- opowieść o kimś ważnym – dla Ciebie (autentyczność przeżyć) , dla globalnej/lokalnej społeczności – pozwala stworzyć więź ze słuchaczami np. Robin Hood/Heweliusz
- opowieść o miejscu – staje się źródłem opowieści np. Stocznia Gdańska
- opowieść o wydarzeniu – lokalna historia która ma znaczenie dla wielu pokoleń i obrasta legendą np. Obrona Westerplatte
- opowieść o opowiadającym – o tym co robisz, w czym jesteś dobry, co czyni Cię wyjątkowym

>>> **cztery możliwe scenariusze:** a/ historie osobiste b/ wielkie aspiracje c/ walka Dawida z Goliatem d/ odważna postawa (Agata Górka, Stacja Komunikacja)

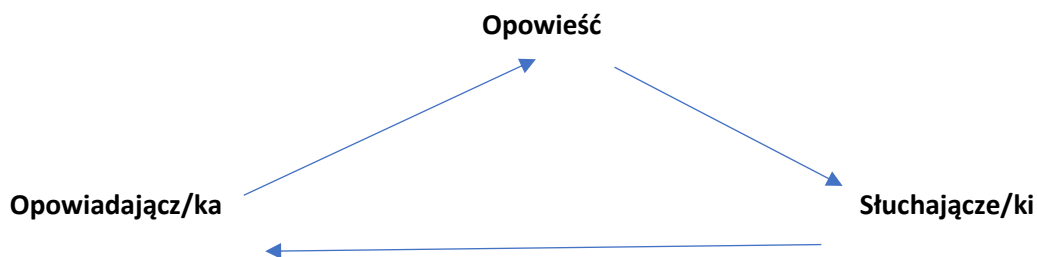
3. Bohater/ka stoi przed dylematem

- „chcę zrobić coś czego mi nie wolno robić” (Czerwony Kapturek)
- „muszę zrobić coś, czego nie chcę robić” (Konrad Wallenrod)

4. Struktura narracji

- ważny jest początek doświadczenia, jego koniec i „ekstrema”
- nudniejsze szczegóły należy zachować by stanowiły tło, ale mocno streścić
- wybór punktu widzenia narratora/ki (jasno określony) wpływa na odbiór opowieści

5. Prezentowanie opowieści – Trójkąt Opowieści (Hannah B. Harvey)

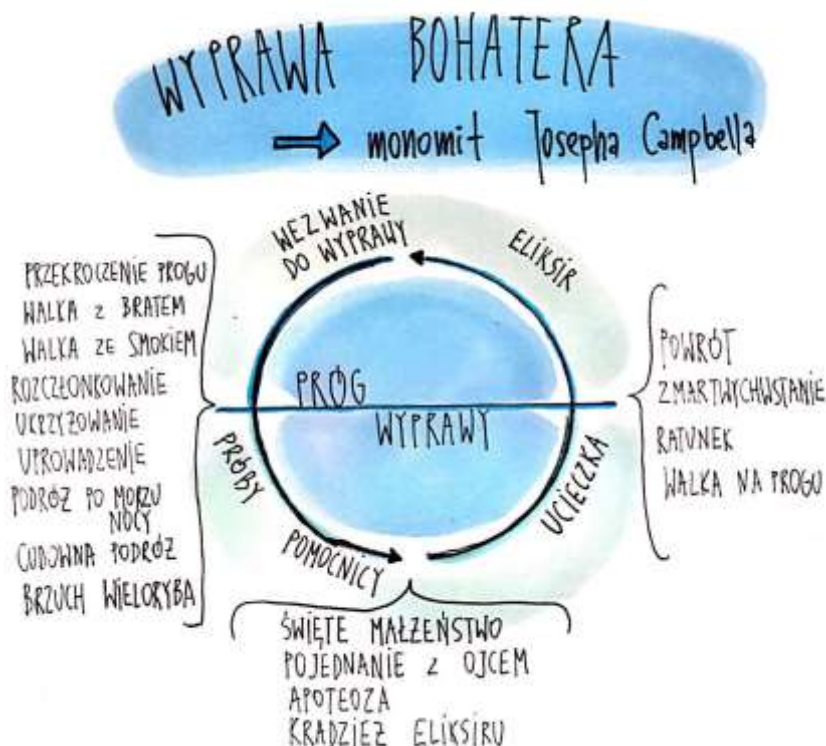

Tak jak opowiadacz/ka ma wpływ na swoją opowieść, robią to też słuchający, bo jeśli nie reagują odpowiednio, opowiadający musi swoją opowieść zmienić, dostosować do odbiorcy.

Opowieść to nie sama historia (*story*), ale też czynność opowiadania (*telling*)!

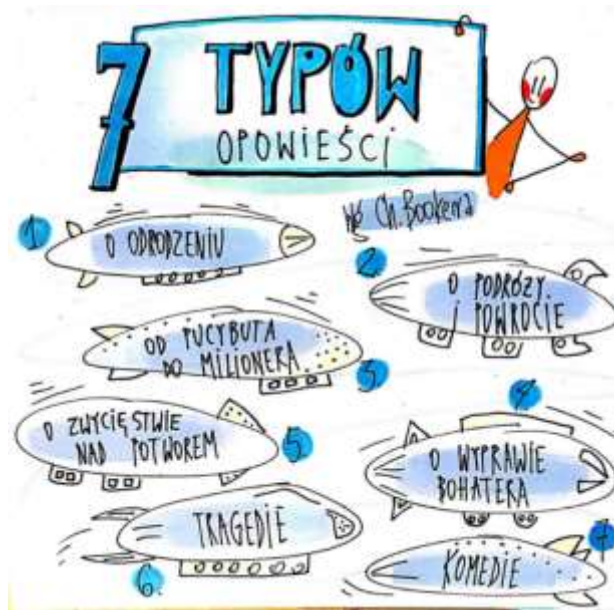
6. . Podróż bohatera - odwieczny schemat opowieści.

To tak naprawdę instrukcja, jak po kolei złożyć własną podróż bohatera: wybierasz „klocki” i robisz to po swojemu. WAŻNE: Twój bohater/ka musi się zmienić! Po pokonaniu przeszkód i osiągnięciu celu powraca do swojego starego świata, ale już odmieniony/a! Słuchacz/ka też jest odmieniony/a.

Rys. Agata Górską, Stacja Komunikacja, materiały z webinaru w ramach projektu I_Improve, 30.06.2020

7. Typy opowieści

Rys. Agata Górską, Stacja Komunikacja, materiały z webinaru w ramach projektu I_Improve, 30.06.2020

8. Emocje

Rolą opowiadacza jest namalowanie obrazu w głowie słuchacza/ki – ma być konkretny i ma wzbudzać emocje!

Przykład - najkrótsza smutna historia wg. Ernesta Hemingwaya:

Do sprzedania: dziecięce bućki. Nigdy nie używane.

>>>> Jeżeli chcesz zarażać emocjami innych, najpierw musisz się przemoc, by wyobrazić sobie rzeczy niewygodne, pozbyć się wewnętrznego krytyka, który mówi „tego nie wypada opowiedzieć” (Paweł Tkaczyk „Narratologia”).

>>>> Wachlarz emocji do wykorzystanie w opowieści – wszystkie emocje da się wyprowadzić z kombinacji tzw. ośmiu pierwotnych emocji ustawionych naprzeciw siebie (por. Robert Plutchik *koło emocji*) :

cierpienie – ekstaza

nienawiść – podziw

wściekłość- przerażenie

czujność – zdumienie

9. Język – konkrety, kolory, porównania

>>>> Dynamika siły w języku (prof. Leonard Talmy, klasyfikacja czasowników)

Przykłady: _ zamiast użyć czasownika „jechać” możesz powiedzieć „samochód wystrzelił do przodu” , „pociąg piął się po torach”.

- zamiast przymiotnika „zły” możesz powiedzieć „czerwony ze złości”, „naburmuszony”

>>>> Używaj metafor i porównań – najlepiej odnosząc się do intuicyjnych kategorii, przestrzeni, ruchu, materii i przyczyny (por. prof. Steven Pinker *język myśli*).

Będzie to dla wszystkich zrozumiałe, jako że używamy metafor z kategorii intuicyjnych do opisywania wielu sytuacji w naszym życiu np. „szczęście to kierunek do góry, nieszczęście – w dół” etc.

10. Na zakończenie

Rys. Agata Górka, Stacja Komunikacja, materiały z webinaru w ramach projektu I_Improve, 30.06.2020

Opracowanie materiałów na podstawie:

- tekstów wypracowanych przez zespół Fundacji w ramach projektu „I Improve” [River//cities\(river-cities.net\)](http://River//cities(river-cities.net))

- webinaru Agaty Górskiej pt. „Storytelling w praktyce”, Stacja Komunikacja

- książki pt. „Narratologia”, Paweł Tkaczyk, PWN, Warszawa 2018

Projekt "I_Improve" współfinansowany przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

